

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

A Development of Students Comprehensive Reading Skill Achievement of Grade 5 Students Using SQ4R Technique with Local Contextual Reading Texts of Suphanburi Province

พิบูลย์ ตัญญบุตร*

Phibun Tanyabut

มีชัย เอี่ยมจินดา**

Meechai Emjinda

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มาจากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรีที่ว่า “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดทับกระดาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 23 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = .45)

* นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....
คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ/ การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R/ ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

Abstract

The purposes of this research and development were to 1) to compare learning achievement a development of Students comprehensive reading skill Achievement of grade 5 students using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province between before and after learning. 2) To investigate students' opining towards learning activities by a development of Students comprehensive reading skill Achievement of grade 5 students using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province. The sample group studies used in this study were 23 of grade 5 students from Thapkradan School. Suphanburi primary educational service area office 2 in academic year 2014. The randomly selected, using the school in Suphanburi primary educational service area office 2 as a unit the instruments of this research were 1) lesson plans reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province 2) The test of reading comprehension ability 3) Student opinion learning reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi povince. Data were analyzed by using the statistic of Mean, Standard deviation, t-test dependent and contend analysis.

Research findings were as: 1) Achievement of students studying the development of reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province. Were higher than the previous level of statistical significance .05 and 2) Student' opinions towards learning reading skill using SQ4R technique with local contextual reading texts of Suphanburi province was appropriate in a very good level ($\bar{x}=2.74$, $S.D.=.45$)

Keywords : Reading Comprehension/ The SQ4R Reading Method/ Local Contextual Reading Text of Suphanburi

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้

ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านมาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและ

มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ตัวชี้วัดที่ 4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน และตัวชี้วัดที่ 5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต โดยกำหนดให้การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เป็นสาระการเรียนรู้แกนกลาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 14)

ปัจจุบันพบว่านักเรียนส่วนมากอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุป หรือจับใจความสำคัญได้ ดังที่ แวมมูรา เหมือนนิล (2541: 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการเข้าใจเรื่องที่อ่าน เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป ถ้านักเรียนจับใจความของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็ไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ได้

จากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) เน้นเรื่องการอ่านเป็นหลัก จากผลการประเมินพบว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่มีคะแนนการอ่านไม่ถึงระดับพื้นฐาน จำนวนร้อยละ 43 ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่น่ากังวล และสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการอ่านที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2554: 3-7) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระดับเขตพื้นที่ (Local Assessment System: LAS) ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ท. 1.1 (กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัด

การศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 2555: 90) ที่แสดงให้เห็นว่ามีผลการประเมินที่ไม่น่าพอใจ

จากสภาพปัญหาที่กล่าวถึงนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไขปัญหาคำถามการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาคำถามการอ่าน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียน ซึ่งพบว่า วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk, 1984 อ้างถึงใน อรรถวุฒิ ตรากิจจรกุล, 2542) ได้พัฒนาวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งมีขั้นตอนได้แก่ 1. สำรวจ (Survey-S) 2. ตั้งคำถาม (Question-Q) 3. อ่านจับใจความ (Read-R) 4. จดบันทึก (Record-R) 5. สรุปใจความสำคัญ (Recite-R) และ 6. ทบทวนวิเคราะห์บทอ่าน (Reflect-R) โดยทำให้ประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนดีขึ้นกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า จะทำให้การอ่านมีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน การใช้คำถามในการอ่านจะช่วยให้ นักเรียนได้แนวคิดจากคำถามและพยายามหาคำตอบ ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ นักเรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ เป็นวิธีสอนการอ่านอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่ตั้งไว้ ลักษณะการสอนจะเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ดี บอกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ยูวดี โปธายะ (2546) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปความของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรัตนภักดิ์ เลิศคำฟู (2547) ที่ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น

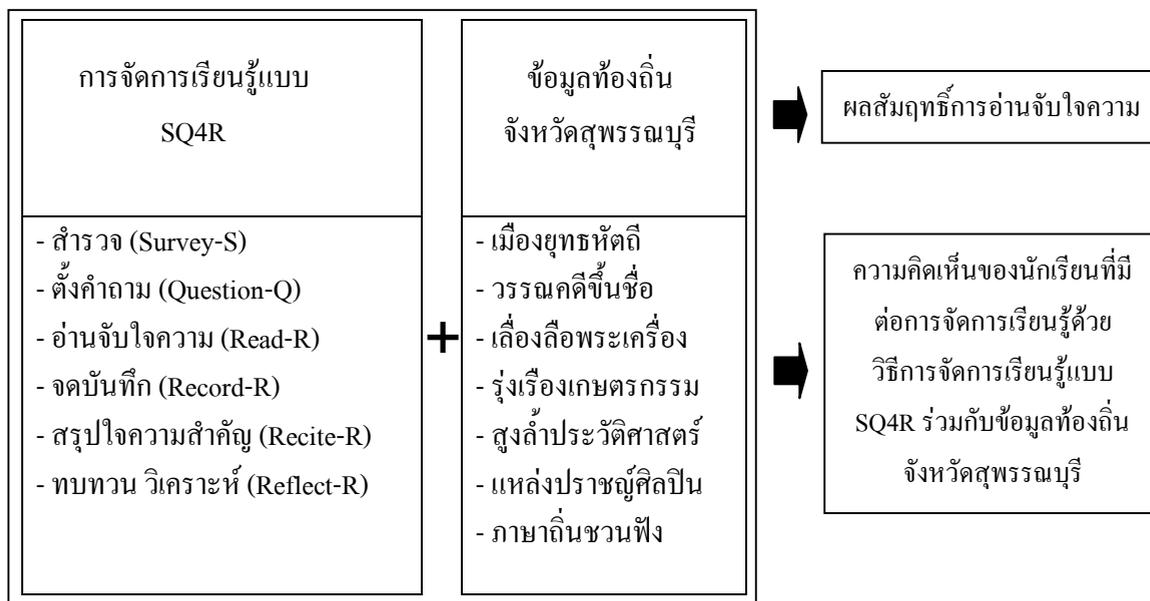
นอกจากการศึกษากิจการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R แล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการนำข้อมูลท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย พบว่า พรรณณันท์ ละอองผล (2546: 46) ได้กล่าวถึงเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนภาษาไทยว่าสามารถทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน สามารถนำมาใช้พัฒนาได้ทุกทักษะทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และคิด และสามารถฝึกได้ทั้งการคิดขั้นพื้นฐานและในระดับวิจารณ์ญาณ เช่น การฝึกทักษะการอ่านอาจใช้ภูมิปัญญาด้านวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี นิทาน ตำนาน ความเชื่อในท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งการใช้สมุนไพรเพื่อรักษาโรคมะเร็งจัดทำเป็นบทอ่านในลักษณะของสื่อการอ่าน ให้นักเรียนฝึกจับใจความสำคัญจากการอ่านให้อ่านแล้วตอบคำถาม เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัย พบว่าสามารถนำข้อมูลท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้ เช่น ประพนธ์ เย็นประเสริฐ (2548: 2) สร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อท้องถิ่นนนทบุรีเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ และพัฒนาการสอนอ่านจับใจความให้ดียิ่งขึ้น ผลการวิจัยปรากฏว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี เนื่องจากได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดความต้องการอยากเรียนในสิ่งใกล้ตัวซึ่งเหมาะสมและเข้าใจง่าย

จากข้อมูลข้างต้นจะพบได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถทางการอ่านสูงขึ้น และการนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนสามารถช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และแก้ปัญหาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังไม่มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มาจากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรีที่ว่า “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์

ศิลป์ิน ภาษาลึนชวณฟึง” ใหลมีประสิทธิภพที่ลึองึ้น ดึงแสดงในภพที่ 1

ภพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการทดลอง ขั้นตอนสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนดำเนินการทดลอง และขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 151 ห้องเรียน รวมนักเรียน 2,516 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนวัดทับกระดาน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอคอนเจดีย์ อำเภอสองพี่น้อง และอำเภออู่ทองได้โรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนในอำเภอสองพี่น้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน ได้แก่กลุ่มท่าจีน กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ กลุ่มสุวรรณสาธุกิจ กลุ่มหัวโพธิ์-ศรีสำราญ และกลุ่มทศมิตร ได้กลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ

ขั้นที่ 3 สุ่มโรงเรียนในกลุ่มบ่อสุพรรณ-หนองบ่อ จำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่ม โรงเรียนวัดพรสวรรค์ โรงเรียนวัดเขาพนมนาง โรงเรียนบ้านหนองกระดี่ โรงเรียนบ้านหัววัง โรงเรียนวัดทับกระดาน โรงเรียนบ้านหนองเฝ้า โรงเรียนวัดเวฬุวัน โรงเรียนวัดหัวกลับ และโรงเรียนบ้านคอนตำลิ่ง ได้โรงเรียนวัดทับกระดาน ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 23 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

4. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สาระที่ 1 : การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ได้แก่ เนื้อหาประเภทบทความจากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” (วสันต์ เทพสุริยานนท์, 2543: 9) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาสืบค้นจากหอสมุดแห่งชาติจังหวัดสุพรรณบุรี และนำมาจัดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลา 2 สัปดาห์ ๆ ละ 5 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นสร้างเครื่องมือ

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 และมีประสิทธิภาพจากสูตร E_1/E_2 เท่ากับ 80.67/80.56

2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบทุกข้อที่ 0.67-1.00 และมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20-0.73 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

2. ดำเนินการศึกษาโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เรียนกับหน่วยการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 8 หน่วย ใช้เวลาสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวมเวลา 10 ชั่วโมง

3. ทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความจำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใช้เวลา 10 นาที

5. นำคะแนนที่ได้ไปแทนค่าสถิติตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ทำการสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผลการวิเคราะห์พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนมีค่า 1.00 สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์การวิจัย ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความทุกข้อ พบว่ามีค่า 0.67-1.00 สรุปได้ว่าแบบทดสอบมีความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์การวิจัย และแบบสอบถามความคิดเห็น พบว่ามีค่า 0.67-1.00

สรุปได้ว่าแบบทดสอบมีความเหมาะสมของภาษา และเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์การวิจัย

2. ตรวจสอบความเหมาะสม และความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยขั้นตอนที่ 1 การทดลองแบบรายบุคคล 1: 1 (Individual Tryout) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/90.00 เนื่องจากการทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 3 คน ทำให้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตามขั้นตอน อีกทั้งนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้อย่างมีสมาธิ ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพที่สูงกว่าเกณฑ์ จึงไม่มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ ขั้นตอนที่ 2 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/80.37 การทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน ซึ่งมากกว่าการทดลองในขั้นตอนที่ 1 ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตามขั้นตอน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ดี แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่อ่านหนังสือได้ช้า และทำข้อสอบไม่ทัน ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพหลังเรียนลดลงจากการทดลองในขั้นตอนที่ 1 แต่ยังคงสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแก้ไขเรื่องเวลาในการทำแบบทดสอบหลังเรียนให้มากขึ้น และขั้นตอนที่ 3 การทดลองภาคสนาม (Field Tryout) ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.67/80.56 การทดลองครั้งนี้ใช้กับนักเรียนจำนวน 30 คน ซึ่งมากกว่าการทดลองในขั้นตอนที่ 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถควบคุมการทดลองได้ตาม

ขั้นตอน นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ดี ส่งผลให้มีผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงไม่มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ในขั้นตอนนี้ และเมื่อนำไปใช้

3. ตรวจสอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ได้ค่าระหว่าง 0.20-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ได้ค่า ระหว่าง 0.20-0.73 และค่าความเที่ยง (Reliability) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91

4. ตรวจสอบคะแนนก่อนและหลังเรียน และระดับความความคิดเห็นของนักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 6.43) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.80) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 24.39) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.64)

5. ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติทดสอบค่า (t-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้

ผลการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ

SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการศึกษามาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test dependent ปรากฏผลในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

การทดสอบ	Mean (N=23)	S.D. (N=23)	df	t
ก่อนเรียน	6.43	1.80	22	-17.60*
หลังเรียน	24.39	4.64		

* $p > .05$

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนด้วยการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.80) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 24.39$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.64) เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบค่า (t-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้

ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ ระดับ 3 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับมากที่สุด ระดับ 2 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับปานกลาง และระดับ 1 หมายถึง ความคิดเห็นพึงพอใจในระดับน้อย มาคำนวณหาคะแนนเฉลี่ยและนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน

ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 23 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับ	ข้อความ	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดี	2.78	.42	พึงพอใจมากที่สุด
2.	ขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย	2.74	.45	พึงพอใจมากที่สุด
3.	เนื้อหา และกิจกรรมน่าสนใจ	2.74	.45	พึงพอใจมากที่สุด
4.	การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน	2.83	.39	พึงพอใจมากที่สุด
5.	สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น	2.87	.34	พึงพอใจมากที่สุด
รวมเฉลี่ย		2.78	.41	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .41) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายข้อความ พบว่า นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดี มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.87$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .34) รองลงมาคือ การทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่านมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.83$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .39) ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดีมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.78$)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .42) สำหรับขั้นตอนการอ่าน ทำให้เข้าใจง่าย และเนื้อหา กิจกรรมน่าสนใจมีความพึงพอใจเท่ากันระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.74$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .45) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม พบว่าก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 6.43$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 1.80) และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 24.39$)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.64) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.78) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .41) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้านพบว่านักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.87) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .34) รองลงมาคือการทำกิจกรรมใบงานหลังการอ่าน มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.83) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .39) ภาพประกอบบทอ่านสวยงาม สื่อความหมายได้ดี มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.78) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .42) สำหรับขั้นตอนการอ่านทำให้เข้าใจง่าย และเนื้อหา กิจกรรมน่าสนใจมีความพึงพอใจเท่ากัน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 2.74) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = .45)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ชั้นอ่านสำรวจ (Survey-S) คือการให้นักเรียนอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ เป็นการอ่านสำรวจข้อมูลเพื่อสร้างความสนใจให้นักเรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากติดตามความเป็นไปในเรื่องที่อ่าน และทำให้การอ่านน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญของ กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ที่ว่าก่อนอ่านจับใจความควรอ่านโดยสำรวจส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสืออย่างรวดเร็วก่อน และแววมยุรา เหมือนนิล (2541: 14-16) ได้อธิบายพื้นฐานที่มีผลต่อการอ่านจับใจความว่า การสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจใคร่รู้ในเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น ถือเป็น การจูงใจอย่างหนึ่ง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนสามารถอ่านสำรวจเรื่องเพื่อสร้างความอยากรู้อยากเห็นได้เป็นอย่างดี มีนักเรียนบางส่วนที่อ่านหนังสือได้ช้า และตามไม่ทันเพื่อน ผู้วิจัยจึงเพิ่มระยะเวลาในการอ่านของชั้นตอนนี้ให้เล็กน้อย

1.2 ชั้นตั้งคำถาม (Question-Q) เป็นการตั้งคำถามก่อนการอ่านช่วยทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพดีกว่าการที่อ่านไปโดยไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า ทำให้นักเรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย อ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ไม่หลงทิศทางและสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ในที่สุด ดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2542: 26) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านควรตั้งคำถามว่า ย่อหน้านี้

กล่าวถึงใครหรืออะไร กล่าวถึงบุคคลนั้นหรือสิ่งนั้นว่าอย่างไรและสามารถหารายละเอียดจากเรื่อง ที่อ่าน โดยการตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม นอกจากนี้การตั้งคำถามยังสนับสนุนหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญของแวมยูรา เหมือนนิล (2541: 14-16) ที่ว่า การอ่านจับใจความสำคัญให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว จะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่ออะไร และ สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด (อ้างถึงใน สุวิทย์ มูลคำ, 2545: 91) สำหรับการทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนสามารถตั้งคำถามก่อนการอ่านจับใจความ ได้เป็นอย่างดี โดยข้อคำถามสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

1.3 ขั้นอ่านจับใจความ (Read-R) เป็นการอ่านข้อความช้าอย่างละเอียด จะทำให้นักเรียนค้นหาคำตอบตามคำถามที่ตั้งไว้ได้อย่างถูกต้องตรงกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งในขั้นนี้ถือเป็นขั้นของการอ่านเพื่อจับใจความและจับประเด็นสำคัญ ๆ ของการอ่านที่จะขาดไม่ได้ ดังที่ สุนันทามัน เศรษฐวิทย์ (2539: 89-92) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทักษะพิเศษที่ควรฝึกในการอ่านจับใจความของนักเรียนเกี่ยวกับ การค้นหาใจความสำคัญที่มีอยู่ในข้อความแต่ละตอนของเรื่องที่อ่านและการค้นหาส่วนปลีกย่อยที่ให้ความรู้จะช่วยให้ นักเรียนสามารถมองเห็นใจความสำคัญได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในการทดลองครั้งนี้ พบว่าหลังจากนักเรียนได้ตั้งคำถามไว้ก่อนล่วงหน้าแล้วกลับมาอ่านทวนซ้ำอย่างละเอียด ทำให้นักเรียนสามารถพบคำตอบที่เป็นใจความสำคัญของเรื่องได้เป็นอย่างดี

1.4 ขั้นจดบันทึก (Record-R) เป็นการบันทึกข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการอ่าน ขั้นนี้นักเรียนต้องคิดก่อน การพูดคุยระหว่างนักเรียนกับนักเรียน หรือระหว่างนักเรียนกับผู้สอนจะเป็นการช่วยให้นักเรียนได้ข้อคิดเห็นเพิ่มขึ้นกว่าการคิดคนเดียว จากนั้นจึงบันทึกข้อความอย่างย่อๆ การบันทึกจะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจและจดจำเรื่องที่อ่านยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ที่ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านทุกครั้งควรจดบันทึกหัวข้อย่อหรืออาจทำสัญลักษณ์ ส่วนที่เป็นความสำคัญ เช่น จี๊ดเส้นใต้ จี๊ดเส้นทึบ หรือทำเครื่องหมายดอกจัน จะช่วยให้นักเรียนจดจำข้อความและจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนบันทึกย่อตามความเข้าใจของตนเอง โดยสามารถพูดคุยกับเพื่อนๆ ได้ ซึ่งนักเรียนสามารถนำการจดบันทึกนี้ไปใช้ได้ในวันสรุปใจความสำคัญด้วย

1.5 ขั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite-R) เป็นการตอบคำถามโดยพยายามใช้ถ้อยคำภาษาของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะเป็นการฝึกให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลจากการอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญออกมาให้ได้ ดังที่ กาญจนา วิชญาปกรณ์ (2534: 105) ได้กล่าวไว้ว่า ควรให้ผู้อ่านสรุปเรียบเรียงเรื่องราวที่อ่านด้วยสำนวนภาษาของตนเอง จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการฝึกความคิดของผู้อ่านในการเรียบเรียงเนื้อเรื่องเป็นสำนวนใหม่อีกด้วย ซึ่งในการทดลองพบว่านักเรียนสามารถนำข้อความที่ได้จากการจดบันทึกในขั้นจดบันทึก (Record-R) มาใช้ในการเรียบเรียงขึ้นใหม่เพื่อสรุปใจความได้ดี เนื่องจากมี

ข้อมูลที่ตนเองได้จดบันทึกไว้ ทำให้ง่ายต่อการสรุปใจความสำคัญในขั้นตอนนี้

1.6 ขั้นทบทวน (Reflect-R) การฝึกวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น จะทำให้นักเรียนได้เกิดการแสดงความคิดเห็น และฝึกให้นักเรียนได้ระดมสมองเพื่อพัฒนาสติปัญญาของนักเรียน อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก และมีเหตุผล ซึ่งในขั้นตอนนี้จะสังเกตเห็นว่า นักเรียนกลุ่มเก่งจะทำได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Thorndike (อ้างถึงใน สุนันทามัน เศรษฐวิทย์, 2552: 45) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีสติปัญญาดีจะสามารถรับรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งจากการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าในขั้นทบทวน (Reflect-R) นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทความที่อ่านได้ดี และวิจารณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งนักเรียนกลุ่มเก่งจะสามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นได้ดีกว่านักเรียนกลุ่มอ่อน ทั้งนี้ นักเรียนกลุ่มอ่อนก็ยังสามารถวิเคราะห์และวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นได้ดีพอสมควร

1.7 ความน่าสนใจของข้อมูลท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนี้มาจากคำขวัญจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ว่า “เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพะเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์ แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง” ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนได้ยินและคุ้นเคย แต่ไม่เคยอ่าน หรือทราบถึงข้อเท็จจริง และรายละเอียดที่ถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับที่ ประพนธ์ เชนประเสริฐ (2548:

2) กล่าวไว้ว่าเรื่องราวของท้องถิ่นที่ใกล้ตัวของผู้เรียน ทำให้นักเรียนสนใจเรียน ทั้งนี้เพราะได้เรียนรู้เรื่องราวของท้องถิ่นตนเอง เกิดความต้องการอยากเรียนใน สิ่งใกล้ตัว มีความผูกพันในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งเหมาะสมและง่ายต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า และนำมาสร้างเป็นบทอ่านที่มีความเหมาะสมตามหลักการกระบวนการสร้างแบบฝึก ซึ่งสอดคล้องกับสายสุนีย์ สุกุลแก้ว (2534: 45) ที่ว่า แบบฝึกควรมีความเหมาะสมกับวัยและระดับของนักเรียน มีความยาวพอเหมาะกับความสนใจของนักเรียน เป็นเรื่องที่น่าสนใจไม่เคยอ่านมาก่อน จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบฝึกด้วยความตั้งใจและจับใจความสำคัญได้ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน ทั้งนี้จากการทดลองผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจกับบทความเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นที่นำมาจากคำขวัญประจำจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ผู้วิจัยได้นำมาให้นักเรียนอ่านเป็นอย่างมาก และเกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี มีความอยากรู้อยากเห็นในเนื้อหาที่เรียน

จากผลการวิจัยของผู้วิจัยพบว่า คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ และความเข้าใจ สามารถพัฒนาการอ่านของตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการสอนที่เป็นระบบชัดเจน โดยแต่ละขั้นตอนจะกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดตลอดเวลา กล่าวแสดงความคิดเห็น นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีอิสระในการคิด

การตั้งคำถามช่วย ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า สามารถอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย และแนวทางให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านดีกว่าไม่ได้ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า สามารถอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นแนวทางให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้และสามารถจับใจความสำคัญจากการอ่านได้ในที่สุด และเมื่อใช้ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียน จึงทำให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ สามารถอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการคำถาม โดยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจที่วิธีการพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถทำให้ตนเองอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ

SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรีตามที่เสนอไปแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใน 1 ชั่วโมง อาจทำให้นักเรียนเกิดความเหนื่อยล้าและเครียดเนื่องจากต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อให้งานสำเร็จในเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของผู้เรียน

2. ในขั้นตอนสุดท้าย หรือขั้นทบทวน (Reflect-R) เป็นการฝึกวิเคราะห์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็น ควรแนะนำให้ให้นักเรียนได้วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และไม่แสดงความคิดเห็นออกนอกประเด็น โดยครูอาจให้อาจอให้การแนะนำอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทดลองนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ไปใช้กับข้อมูลท้องถิ่นอื่น ๆ บ้าง เช่น คำขวัญประจำอำเภอ หรือคำขวัญประจำตำบล เพื่อให้ข้อมูลดังกล่าวมีความเกี่ยวข้อง และใกล้ชิดกับผู้เรียนมากขึ้น

2. ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนดีขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการนำวิธีการนี้ไปใช้ในระดับชั้นอื่น เนื่องจาก การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะจำเป็นที่นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. (2555). รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). เอกสารประกอบการสอนอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประพิณพร เข็นประเสริฐ. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้สื่อท้องถิ่น นนทบุรีสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พรรณฤกษ์ ละเอียด. (2546). “ครูภาษาไทยกับบทบาทด้านภูมิปัญญาไทย.” 60 ปี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์: ประมวลบทความทางการศึกษาการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้, 37-48. นนทบุรี: พี. เอส. พรินท์.
- ยุวดี ไปชახะ. (2546). การใช้วิธีสอน SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนกัญจน์ เลิศคำฟู. (2547). การใช้วิธีสอนแบบเอสคิวโฟร์อาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วสันต์ เทพสุริยานนท์. (2543). รายงานการสำรวจแหล่งโบราณคดีบ้านแจรงาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี: ฝ่ายวิชาการ สำนักงาน โบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 2.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2542). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน. เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

- สายสุนีย์ สกุณแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). **หลักและวิธีการสอนอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
_____. (2552). **สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1-3).** กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการ สก.สค.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2545). **21 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ภาพพิมพ์.
- อรรณวุฒิ ตรากิจชรกุล. (2542). **การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS
กับวิธีสอนตามคู่มือครู.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.